

Міністерство освіти і науки України
Державний торговельно-економічний університет
Університет бізнесу та технологій, Грузія
Університетський коледж бізнесу, Албанія
Будапештський університет технологій
та економіки, Угорщина
Познанський економічний університет, Польща

ТРАНСФОРМАЦІЯ ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ В УМОВАХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ВИКЛИКІВ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Київ, 27 березня 2024 року)

Київ 2024

**Міністерство освіти і науки України
Державний торговельно-економічний університет
Університет бізнесу та технологій, Грузія
Університетський коледж бізнесу, Албанія
Будапештський університет технологій
та економіки, Угорщина
Познанський економічний університет, Польща**

**ТРАНСФОРМАЦІЯ ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ
В УМОВАХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ
ВИКЛИКІВ**

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

(Київ, 27 березня 2024 року)

**TRANSFORMATION OF ACCOUNTING
AND REPORTING IN THE FACE
OF SOCIO-ECONOMIC CHALLENGES**

**PROCEEDINGS OF THE INTERNATIONAL
SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

(Kyiv, March 27, 2024)

Київ 2024

Список використаних джерел

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 08.10.1999 № 237. URL: <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja1>

2. Офіційний сайт Державної служби статистики. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/sze_20.htm

3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755–IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

4. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Індивідуальна податкова консультація Державної податкової служби України від 16.06.2023 № 1410/ППК/99-00-21-02-02-06. URL: <https://ekadrovik.expertus.com.ua/npd-doc?npid=28270>

ОБЛІК РРО-ВИРУЧКИ: НОВАЦІЇ ДЛЯ БІЗНЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ

ЮРЧЕНКО Олександр,

канд. екон. наук, доц.,

доцент кафедри міжнародної економіки,

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Облік готівкової виручки з використанням реєстраторів розрахункових операцій (далі – РРО) є важливою складовою фінансової системи бізнесу та обов’язковим для багатьох категорій підприємств. Військовий стан в Україні досить суттєво вплинув на особливості обліку РРО-виручки.

Відповідно змін у чинному бухгалтерському законодавстві, які відбулися з 23 лютого 2024 року, Міністерством фінансів України рекомендовані до застосування на практиці нові субрахунки до рахунку 30 «Готівка», а саме: 308 «Готівка у національній валюті за операціями, проведеними із застосуванням РРО»; 309 «Готівка в іноземній валюті за операціями, проведеними із застосуванням РРО» [1]. Введенні субрахунки використовують підприємства, які проводять готівкові операції із застосуванням РРО.

Субрахунок 309 «Готівка в іноземній валюті за операціями, проведеними із застосуванням РРО» застосовується тільки юридичними

особами, які мають право здійснювати розрахункові операції в іноземній валюті та з обов'язковою реєстрацією через РРО. До таких суб'єктів господарювання можемо віднести пункти обміну валют та небанківські установи, основним видом діяльності яких є операції з торгівлею валютними цінностями у готівковій формі.

Субрахунок 308 «Готівка у національній валюті за операціями, проведеними із застосуванням РРО» зобов'язані використовувати у практичній діяльності всі суб'єкти господарювання, які отримують готівкову виручку в гривнях через РРО. Первинним документом, на підставі якого в обліку робиться бухгалтерське проведення : Дт 308 – Кт 70 є Z-звіт (Z-звіти) за день.

Запровадження нового субрахунку 308 «Готівка у національній валюті за операціями, проведеними із застосуванням РРО» до рахунку 30 «Готівка» дозволяє :

- проконтролювати облік готівкової виручки, що надходить на підприємство через РРО;
- відокремити в обліку виручку за РРО від інших грошових надходжень, які обліковуються на субрахунку 301 «Готівка в національній валюті», але при цьому не є розрахунковими операціями в розумінні чинного законодавства про застосування РРО сфері торгівлі, громадського харчування та послуг. Для прикладу до таких операцій можемо віднести отримання підприємством поворотної фінансової допомоги в готівковій формі, або видача (повернення) підзвітних сум.

Перехід суб'єктів господарювання на субрахунок 308 «Готівка у національній валюті за операціями, проведеними із застосуванням РРО» можемо розглядати у декількох варіантах:

1) для обліку оборотів по касі РРО та залишку готівки у скриньці РРО підприємство застосовувало окремий субрахунок 303 «Готівка у скриньці підприємства». У цьому випадку суму готівки, що знаходиться у скриньці РРО на початок робочого дня, слід перевести на субрахунок 308, зробивши обліковий запис на підставі бухгалтерської довідки : Дт 308 – Кт 303;

2) підприємство здійснювало облік готівки на субрахунку 301 «Готівка в національній валюті», відкривши окремі субрахунки третього порядку (3011 «Готівка в національній валюті підприємства», 3012 «Готівка в національній валюті РРО» тощо), або із застосуванням аналітики на субрахунку 301 у розрізі кас та РРО. У такому разі також можливий перехід на застосування субрахунку 308 за даними бухгалтерського обліку: Дт 308 – Кт 3012 або Дт 308 – Кт 301 /каса РРО;

3) підприємство не застосовує аналітичний облік за субрахунком 301 «Готівка в національній валюті», через що в обліку неможливо розділити залишки готівки в касі підприємства та у скриньці РРО. У цьому випадку станом на початок дня переходу необхідно провести інвентаризацію і саме на ту суму готівки, яка станом на початок дня знаходиться у скриньках РРО, потрібно зробити бухгалтерський запис: Дт 308 – Кт 301 [3].

Бухгалтерське відображення готівкових операцій в національній валюті із застосуванням РРО представлено в таблиці 1.

Операції, що проводяться через касу без використання РРО, на субрахунку 308 «Готівка у національній валюті за операціями, проведеними із застосуванням РРО» не відображаються.

Торгівельні підприємства, які мають торговельні точки у яких застосовується РРО, а також мають торговельні точки, де застосовується ПРРО можуть виокремлювати на субрахунку 308 «Готівка у національній валюті за операціями, проведеними із застосуванням РРО» окремі аналітичні рахунки третього порядку, зокрема: 3081 «Готівка у національній валюті за операціями, проведеними із застосуванням РРО»; 3082 «Готівка у національній валюті за операціями, проведеними із застосуванням ПРРО». Це дозволить суб'єкту господарювання здійснювати розподільчий облік виручки, отриманої через РРО та ПРРО відповідно.

Таблиця 1

Облік готівкової виручки в національній валюті за операціями, проведеними із застосуванням РРО*

Зміст господарської операції	Первинний документ	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1. Отримано готівкову виручку через РРО за реалізовані товари	Z-звіт	308	702
2. Нараховані податкові зобов'язання з ПДВ	Підсумкова податкова накладна	702	641
3. Сума виручки, отриманої через РРО інкасована банком	Примірник супровідної відомості до сумки з готівкою	333	308
4. Зараховано на поточний рахунок у банку суму виручки, яка була інкасована банком або здана у банк касиром	Виписка банку	311	333

*Джерело: узагальнено автором на основі [2, 3]